

<https://www.facebook.com/snaujienos><http://www.snaujienos.lt/video><http://www.snaujienos.lt/prenumerata>

Paieška...

8-41 399536

<http://www.snaujienos.lt/kontaktai>

info@snaujien

[REKLAMA
\(/REKLAMA.HTML\)](/REKLAMA.HTML)[PRENUMERATA
\(HTTP://WWW.SNAUJIENOS.LT/PRENUMERATA/\)](http://www.snaujienos.lt/prenumerata/)[SKELBIMAI](#)[PASLAUGOS
\(/PASLAUGOS.HTML\)](/PASLAUGOS.HTML)[KONTAKTAI
\(/KONTAKTAI.HTML\)](/KONTAKTAI.HTML)[PRANEŠK
\(/PRANESK.HTML\)](/PRANESK.HTML)[PDF LAIKRAŠTIS
\(HTTP://WWW.SNAUJIENOS.LT/PRENUMERATA/SKAITYKITE-PDF\)](http://www.snaujienos.lt/prenumerata/skaitykite-pdf)[PDF ARCHYVAS
\(HTTP://WWW.SNAUJIENOS.LT/PRENUMERATA/ARCHYVAS\)](http://www.snaujienos.lt/prenumerata/archyvas)

ŠIAULIŲ NAUJIENOS

<http://www.snaujienos.lt/>[MIESTO GYVENIMAS](/MIESTO-GYVENIMAS.HTML)[\(/MIESTO-GYVENIMAS.HTML\)](/MIESTO-GYVENIMAS.HTML)[TEISĖTVARKA](/KRIMINALINES-NAUJIENOS.HTML)[\(/KRIMINALINES-NAUJIENOS.HTML\)](/KRIMINALINES-NAUJIENOS.HTML)[SPORTAS](/SPORTO-NAUJIENOS.HTML)[\(/SPORTO-NAUJIENOS.HTML\)](/SPORTO-NAUJIENOS.HTML)[KULTŪRA IR PRAMOGOS](/KULTURA-IR-PRAMOGOS.HTML)[\(/KULTURA-IR-PRAMOGOS.HTML\)](/KULTURA-IR-PRAMOGOS.HTML)[ŠIAULIEČIŲ NUOM](/SIAULIECIU-NUC-SVIETIMAS.HTML)[\(/SIAULIECIU-NUC-SVIETIMAS.HTML\)](/SIAULIECIU-NUC-SVIETIMAS.HTML)[SVEIKATOS KODAS](/SVEIKATOS-KODAS.HTML)[\(/SVEIKATOS-KODAS.HTML\)](/SVEIKATOS-KODAS.HTML)[KEPAM IR VERDAM](/KEPAM-IR-VERDAM.HTML)[\(/KEPAM-IR-VERDAM.HTML\)](/KEPAM-IR-VERDAM.HTML)[ARCHYVAS](/ARCHYVAS.HTML)[\(/ARCHYVAS.HTML\)](/ARCHYVAS.HTML)[ZMONĖS](/ZMONES.HTML)[\(/ZMONES.HTML\)](/ZMONES.HTML)[ŠIAULIŲ KRAŠTE](/SIAULIU-KRASTE.HTML)[\(/SIAULIU-KRAŠTE.HTML\)](/SIAULIU-KRASTE.HTML)[KABRIOLETAS](/KABRIOLETAS.HTML)[\(/KABRIOLETAS.HTML\)](/KABRIOLETAS.HTML)[MANO NAMAI](/MANO-NAMAI.HTML)[\(/MANO-NAMAI.HTML\)](/MANO-NAMAI.HTML)[GROŽIO RECEPTAI](/GROZIO-RECEPTAI.HTML)[\(/GROZIO-RECEPTAI.HTML\)](/GROZIO-RECEPTAI.HTML)[VERSLAS](/VERSLAS.HTML)[\(/VERSLAS.HTML\)](/VERSLAS.HTML)[IVAIRIOS NAUJIENOS](/IVAIRIOS-NAUJIENOS.HTML)[\(/IVAIRIOS-NAUJIENOS.HTML\)](/IVAIRIOS-NAUJIENOS.HTML)[ŠIAULIAI 781](/SIAULIAI-781.HTML)[\(/SIAULIAI-781.HTML\)](/SIAULIAI-781.HTML)[Pradžia \(/\)](#)[Kultūra ir pramogos \(/kultura-ir-pramogos.html\)](/kultura-ir-pramogos.html)[Kultūros kirtis. Remigijus Venckus: „Ar privalome antikinėms skulptūroms nutapyti drabužius?“](#)

Kultūros kirtis. Remigijus Venckus: „Ar privalome antikinėms skulptūroms nutapyti drabužius?“ (/kultura-ir-pramogos/37368-kulturos-kirtis-remigijus-venckus-ar-privalome-antikinems-skulpturoms-nutapyti-drabuzius.html)

Remigijus VENCKUS

Peržiūros: 245

Remigijaus VENCKAUS nuotr.

Praejusią savaitę rubrikos „Kultūros kirtis“ autorius Vilniaus Gedimino technikos universiteto Kūrybinių industrijų fakulteto Pramogų industrijų katedros vedėjas doc. dr. Remigijus Venckus dalijosi savo asmeninėmis refleksijomis fotografijos kūrybos tema. Kviečiame skaityti šių refleksijų tęsinį.

Paradoksalu, bet šiais laikais vis dar išgirstu postringaujant, kad menas turi būti gražus, rodyti pozityvias ir teigiamas pasaulio puses, įkvėpti gražiam gyvenimui ir panašiai. Šie kone iš sovietmečio paveldėti romantiniai postringavimai manęs nė kiek nežavi ir netgi atstumia.

Šie postringavimai iš menininko atima teisę būti klystančiam, netvarkingam, jūžiliam, provokuojančiam ir t. t. Menininkas paverčiamas tauriu kankiniu, kone šventuoju. Bet juk taip iš tikrųjų nėra ir niekada nebuvo...

Jeigu su manimi taip pradėdamas dialogas keliant meno moralumo klausimą, tada aš dažniausiai siekiu jį (dialogą) kiek įmanoma greičiau nutraukti. Vargu ar taip pradėtas pokalbis veda link produktyvaus svarstymo ir sutarimo. Šventosios meno aureolės saugotojai man iš karto asocijuojasi su Agnė Širinskienės perdėtu dievabaimingumu ir Aurelijaus Vėrygos liaudies išblaivinimo žygiais, kuriuos Juozas Erlickas yra pavadinęs „išveryginimu“.

Skaitydamas paskaitas universitete aš studentams visuomet patariu nepradėti dialogo nuo postringavimo apie moralę, kuris beveik visuomet yra susijęs su primityvumu dvelkiančiais visuomenės stereotipais. Moralės klausimai dažnokai įgauna ne tik kaltinimo atspalvį, bet ir skamba deterministiškai. T. y. juose panaikinami giliam dialogui būdingi klausimai: kas, kodėl, kam ir kaip? Pastebiu, kaip dažnas šiuolaikinis žmogus savo gyvenime užmiršta šį klausimą, juo nesinaudoja ir nesiekia atsakyti į klausimus.

http://www.snaujienos.lt/option=com_wbadve<http://www.snaujienos.lt/>

Meno grožio ir moralumo klausimai j mane beveik visuomet adresuojami, kai aš kuriu ir muziejuose bei galerijose eksponuoju vyriškų aktų fotografiją. Visada sulaukiu klausimo apie tai, kaip mano sukurtų aktų nuotraukas priima visuomenė ir kas yra tie drąsuoliai, kurie nesigėdydami apsinuogina priešais fotoaparata.

Už aktų kūrybą aš susilaukiu tiek pat nepagrįstų kaltinimų ir priekaištų, kiek ir palaikymo. Nors priekaištujančiųjų nemažėja, tačiau palaikantieji linksta diskutuoti, o kartais net advokatauti man. Žmonės j mano pusę stoja tuo metu, kai aš jiems detaliai paaiškinu savosios kūrybos tikslą ir kai jie sugeba klausyti. Be abejo, klausyti ir atmesti bet kokius išankstinius įsitikinimus ir nusiteikimus tikrai nėra lengvas žingsnis. Tačiau kurdamas aš kaip tik to ir siekiu.

Meno grožio ir moralumo klausimais esu apipilamas todėl, kad mūsų visuomenėje vis dar gajos nevisavertiškumo ir sovietmečio traumas. Mes vis dar mėgstame juokauti, kad sovietmetyje sekso nebuvo, o juokaudami mes dar kartą patvirtiname, kad jo net neatsirado.

Bijodami dėl savo vaikų ateities, o greičiau bijodami savo pačių negalės kalbėti seksualumo temomis bendrojo lavinimo mokyklose vis dar nesugebame vieningai ir nuoširdžiai įgyvendinti lytinio švietimo programos.

Štai ką tik mokyklą baigę moksleiviai pas mus studijuodami lanko „Meno istorijos“ paskaitas, kur viename iš užsiėmimų nuosekliai studentus supažindinan su skirtingų epochų menu auditorija dėstytojos paprašė nerodyti antikos skulptūrų, neva juos glumina ir jie negali žiūrėti j nuogus vyrus ir moteris; jaučiasi nemaloniai, pažeidžiamos net jų vertybės.

Šiuo atveju man tenka prisiminti situaciją, kai 2009 m. Varšuvos Nacionaliniame muziejuje pristatydamas savo kūrybą ir menininkų ir kritikų diskusijoje pasakiau: nuogo kūno baimės prives prie tokios situacijos, kai privalėsime antikinėms skulptūroms nutapyti drabužius...

Ne tik mano aptartas „Meno istorijos“ paskaitos atvejis, bet ir visuomenės reakcijos j mano kūrybą signalizuoja tai, kad išsivysčiusių Vakarų Europos šalių atžvilgiu mes vis dar esame barbarų bendruomenė, kuri didžiuojasi savo barbarišku. Petras Gražulis puikiai reprezentuoja šią bendruomenę tuo metu, kai jis išdidžiai mojuoja Biblija, viešai svarsto kito tikėjimo ir moralės lygį. Jis tik patvirtina, kad dažnai mes matuojamės kaimyno moralės rūbą prieš tai užmiršdami nuoširdžiai apžiūrėti ir suadyti savąjį.

Be abejo, šiandien mano kuriami vyrų aktai tikrai nėra vertinami vienprasmisškai, kaip ir nevienprasmisškai nesu vertinamas aš pats. Jau nustoju stebėtis, kodėl mane viešai tituluoja skandalingu vyriškų aktų kūrėju, kai per savo gyvenimą sukūriau tik penkias parodas. Vis dėlto priklijuotų etikečių greit nenusikratysi, nors aš ir nesiruošiu nusikratyti...

Negatyvios asmeninės kritikos nesulaukiu, nes meno parodomis besidomintys ir j parodų atidarymus susirenkantys padiskutuoti yra išsilavinę ir neabejingi kultūros įvairovę puoselėjantys asmenys. Dažniausiai šie asmenys yra humanitarai, kurie pasaulį regi visu spalvų spektru, o ne vien tik juodą ir baltą.

Galiausiai jie pirmiau meno nevertina, o diskutuoja apie jį, kelia anksčiau šiame tekste jau vardytus probleminius klausimus. Šie asmenys tampa savito, lyg mano asmeniško universiteto bendruomenė. Kūrinių vertė ir įvertinimas nutinka tik diskusijoje.

Grįžkime prie klausimo apie universitetus, kuriuos turėtume suvokti kaip autonominės diskusijos erdvę, kur kvestionuojama ne tik kūryba, bet ir tapatybės, savimonės, vertybės. Joki būdu šios diskusijos neturėtų baigtis pasidalijimu j juodųjų ir baltųjų stovyklas.

Beje, ne visuomet taip nutinka. Esu turėjęs ir tokių nemalonių situacijų, kai universitetinėje aplinkoje susilaukdavau ir smerkiančių bei žeidžiančių komentarų. Kūrybinės idėjos būdavo sukritikuojamos net neįsigilinus j siekiamą rezultatą.

Esu įsitikinęs, kad meno kūrinys, kaip faktas, nėra tai, kas sukurta ir iškabinta galerijoje. Kūrinio faktinė vertė ir reikšmė atsiranda tuo metu, kai jis veikia žiūrovą provokuodamas diskusijai. Meno gražumas ir moralumas neturi nieko bendro su jo siekais.

Turiu pastebėti, kad mano kūryba kartais sulaukdavo tokio rezonanso, kad net karjeros žingsniai tapdavo labiau vingiuoti arba būdavo užkertami. Rengiant daktaro disertaciją vienas iš mano tarpinio darbo recenzentų kritikavo ne disertaciją, bet aktų kūrybą. Reiškė savo nepasitenkinimą analizuodamas tiek nuotraukas, tiek mano asmenį. Be abejo, tikriausiai šį mano pasakojimą skaitantys asmenys pagalvos – o ko gi aš tikėjaisi? Aš tikėjaisi objektyvumo konkrečiu atveju, bet deja...

Šiandien mane tikrai aplanko keistos nuojautos, kai peržvelgdamas savo kūrybą suvokiu, jog daugiau tolerancijos patyriau anksčiau nei dabar. Atmenu, kai dar gyvendamas Šiauliuose sulaukiau Panevėžio fotografijos galerijos Marijos Šileikaitės-Čičirkienės skambučio ir ji pasiūlė surengti kokią nors provokuojančią autorinę parodą. Ji sutiko su mano mintimi eksponuoti vyriškus aktus ir taip provokuoti viešą diskusiją.

Kai 2009 m. Panevėžyje atidariau pirmąją autorinę vyrų aktų parodą „Tarp mūsų vyrų“ iš visuomenės ir net akademinio sluoksnio sulaukiau daugiau teigiamų atsiliepimų ir palaikymo nei 2017 m. pradžioje atidarydamas 17 metų kurtų vyrų aktų kūrybą apžvelgiančią parodą „Aš esu kitas. Skirta Kaunui“ bei naujausią parodą „Aš esu kitas. Šiauliai“.

Anuomet, 2009 m., parodos atidarymas užsitęsė iki vėlyvos nakties. Susirinkusieji diskutavo ne tik apie kūrinius, bet ir apie tai, kaip ir kodėl jie yra priimami arba nepriimami masių. Praėjus 10 metų, kai toje pačioje galerijoje išeksponavau parodą „Iš vaikinių gyvenimo“, užklydę praeiviai imdavo raudonuoti ir pasišalinti gerokai greičiau, nei tikėjaisi. Užklydęs jaunimas ekspozicijų aplinkoje praleido ne daugiau nei 20 sekundžių.

Tad kas mūsų visuomenėje atsitiko tokio, kad nebelieka jokios stimulo diskutuoti, gilintis, vertinti ir kritikuoti?.. Kur dingio mūsų tolerancija?..

Susiklosčiusi tokia situacija mane skatina ne tik kurti, bet ir nerimauti. Atrodo, kad žengiamo atgal, o dabartinės profesionalų vyriausybės atliekamos reformos daugelyje sričių (nuo aukštojo mokslo griovimo ar alkoholio draudimo iki siekio reguliuoti seksą) tik įvaidina mūsų visuomenės regresyviuos žingsnius. Deja, mane aplanko net svetima gėda...

Grįžkime prie mano iškeltos tikrosios diskusijos trūkumo problemos. Diskutuoti reikia mokytis. Bet ar šiuolaikinis žmogus siekia ir mokosi diskusijos? Gyvename informacijos pertekliuje, kuris dažnai sukuria netikrumo, suvedžiojimo įspūdį, lemia painių konspiracijų teorijų spąstų atsiradimą, j kuriuos įkliūvame nejučia. Galiausiai atsiranda ne tik informacijos, bet ir kito asmens kitoniškumo atmetimas.

Gebėjimas mąstyti kritiškai nustumiamas j užribį, kai elektroninėje erdvėje mus užniūniuoja pramoginis vaizdų ir atvaizdų vartojimas. Tad diskutuoti man dažnai tenka pačiam su savimi... Turiu patikinti, kad savo straipsniu aš tikrai nenoriu sukurti juodai balto pasaulio įspūdžio. Mane kartais aplanko ir teigiamo atspalvio diskusijos.

Pavyzdžiui, šiais metais vykusioje studijų mugėje diskutuodamas su dviem moksleivėmis sužinojau, kad mano kūryba yra gausiai analizuojama meninio ugdymo paskaitose.

(http://www.snaujienos.lt/option=com_wbadv...

(http://www.snaujienos.lt/option=com_wbadv...

(http://www.snaujienos.lt/option=com_wbadv...

Padovan...

(http://www.snaujienos.lt/option=com_wbadv...

Pašnekovės tikslingai, siekdamas studijuoti kūrybinės industrijos ir pramogų industriją, nuolatos seka mano kūrybą ir straipsnius. Mūsų pokalbis truko apie valandą, jos įdėmiai manęs klausinėjo apie kūrybinius sumanymus, realizuotas parodas ir jų koncepcijas.

Mano studentai taip pat pranešė, kad kitame universitete kolegos analizuoja mano fotografiją, jie rengia diskusiją, provokuojančius išsamius pristatymus meno istorijos ir teorijos paskaitose. 2009 m. mano vyriškų aktų analizė buvo atlikta kai kurių Adomo Mickevičiaus universiteto (Poznanė, Lenkija) studentų baigiamuosiuose ir kursiniuose darbuose.

Sužinojau ir tai, kad Niujorko menininkai savo vakarėliuose ir parodų „afterparčiuose“ mano sukurtą videomeną rodo projekcijose. Ši videokūryba yra patalpinta Youtube kanale.

Paminėtina ir tai, kad prieš metus išleistas tarptautinio kultūros žurnalo „Diogen“ numeris buvo skirtas mano fotokūrybos apžvalgai, o ant žurnalo viršelio puikavosi labiausiai diskusijų Lietuvoje sukėlusio fotografija. Tiesa, dėl provokuojančios nuotraukos žurnalas buvo dviem savaitėms išimtas iš prekybos JAV. Mane labiausiai nudžiugino, kad žurnalo veiklą palaikantys intelektualai „susikalė“ su leidykla ir žurnalas buvo grąžintas į prekybą.

Šiame savianalitiname straipsnyje nepaminėjau meninių tekstų rašymo. Dar doktorantūroje parašytas ir kultūrinėje spaudoje publikuotas eilėraštis „Pamokslas Kalėdų rytą“ skambėjo raiškiojo skaitymo respublikiniame konkurse; o štai po meninės esė „Laiškas“ publikavimo spaudoje sulaukiau kvietimo dalyvauti įvairiuose literatūros renginiuose ir ten diskutuoti literatūros temomis. Tad vis tik gal ne viskas taip yra blogai?..

Skaitytojams norime priminti, kad doc. dr. R. Venckaus kritikos tekstus, parengtus ir publikuotus 2002–2018 m., galite skaityti elektroniniame archyve www.culture.venckus.eu. Apie jo kūrybą ir akademinę veiklą galite sužinoti apsilankę asmeninėje svetainėje www.venckus.eu, su fotografo veikla galite susipažinti – www.foto.venckus.eu, o apie jo skaitomus seminarus galite sužinoti www.seminar.venckus.eu. Doc. dr. R. Venckus tikisi sulaukti skaitytojų komentarų ir patarimų, kuriuos galite pateikti el. paštu remigijus@venckus.eu (mailto:remigijus@venckus.eu). (mailto:remigijus@venckus.eu).

Remigijaus VENCKAUS nuotr.

Bendrinti

Patinka 15 žmonės (-ių) tai mėgsta. Būk pirmas iš savo draugų.

0 komentarų

Rikiuoti pagal: **Naujausi**

Rašyti komentarą...

Facebook Comments Plugin

Ankstesnis (/kultura-ir-pramogos/37363-mo-muziejus-atvyksta-i-siaulius.html)

Kitas (/kultura-ir-pramogos/37343-siaulieciams-e-mildazyte-pasakojo-apie-ekspedicijas-ir-svajones.html)

(<http://www.snaujienc.com>)
option=com_wbadve

(<http://www.snaujienc.com>)
option=com_wbadve

(<http://www.snaujienc.com>)
option=com_wbadve

Paieškos žodis:

Regionas:

Visa Lietuva